

Brand totalförstörde villa på X-gatan, lördagen den xx-xx-xx klockan 23.42. När räddningsstyrkan kommer till platsen, klockan 23.51, var villan helt övertänd. Man inriktade sig då i första hand på att förhindra en brandspridning till intilliggande fastigheter. Detta innebar att villan fick brinna ner under kontrollerade former! Detta är naturligtvis en taktisk åtgärd för att förhindra en brandspridning, men kan också utgöra en miljöaspekt. För brandutredaren är den däremot inte så lyckad; en totalbrand är så gott som hopplös att utreda, och brandorsaken omöjlig att med säkerhet fastställa!

Enligt uppgift skall branden ha startat i ett av rummen på bottenvåningen p.g.a. en fotogenkamin, vilken hade börjat brinna okontrollerat. Ägaren skulle vid brandens utbrott ha befunnit sig i grannvillan när han varseblev elden. I ett försök att släcka branden med hjälp av en trasmatta brännskadades han. När räddningspersonalen anlände omhändertogs han av ambulanspersonalen och fördes till sjukhus.

Att fastställa en primär brandplats är inte lätt i denna miljö. I det utpekade startrummet kunde man visserligen skönja resterna efter någon form av uppvärmningsanordning, men att okulärt identifiera dessa rester som varande tändkälla är en smula vanskligt.

Under den inledande släckinsatsen inträffade en intensiv ökning av brandförloppet, sannolikt orsakad av att sprängblecket till en gasolflaskan inne i byggnaden löst ut. Detta, tillsammans med rasrisken, bidrog också till att man valde en utvändigt bekämpning av branden, en insats som underlättades av att yttertaget genombrändes. Räddningsinsatsen avslutades klockan 15.53. Under brandförloppet var de två intilliggande fastigheterna, samt en garagebyggnad, hotade av den övertända villan.

För att komma åt de många glödhärdarna fick delar av yttertaget friläggas med hjälp av hävare och maskinstege, ett arbete som pågick under stora delar av dagen.

Brandorsaken? Enligt insatsrapporten skulle branden ha vållats av en fotogenkamin. Det för onekligen tankarna tillbaka till 1960-talet. Som brandman på dåvarande X brandstation var jag själv med på en del bränder där just hanteringen av fotogen-element/kaminer varit vållande. Att denna företeelse, fotogenkamin, i dagsläget fortfarande skulle komma till användning låter i mina öron en smula märkligt. Jag har heller inte fått någon bekräftelse på att det just rörde sig om en fotogenkamin! Kan det helt enkelt ha varit en gasol driven kamin? Möjligen sitter polisen inne med de rätta uppgifterna, om nu dessa har förhört mannen efter hans sjukhusvård.

Med hänvisning till ovanstående har jag tittat på den litteratur som finns kring uppvärmningsanordningar. I nyare handböcker nämns över huvud taget inte fotogenkaminer. En äldre publikation, utgiven av SBF och Kaare Brandsjö, lämnar följande information: Flyttbara lokaluppvärmningsanordningar, t.ex. fotogenkaminer, kan vålla brand i samband med bränslepåfyllning. Vid för hög uppskruvad låga, s.k. blossning, eller otillräckligt lufttillträde kan kraftig sotbildning uppkomma och brandrisk uppstå. Efter påfyllning av mycket kallt bränsle kan blossning uppstå när temperaturen på bränslet efter hand stiger, med växande låga som följd.

I det aktuella fallet, om det nu över huvud taget är en fotogenkamin inblandad, torde inte påfyllningsteorin gälla då ju ägaren inte fanns i fastigheten när branden startade! Knappast heller att mycket kallt bränsle fyllts på. Möjligen för hög uppskruvad låga. Utan tvekan har brandförloppet varit mycket snabbt, vilket tyder på att brännbar vätska eller gas varit inblandad i skeendet!